

Prawdziwa Baba Jaga. Kim była Baba Anujka?

30 października 2023

Choć mordowała nie tylko dzieci, ale głównie dorosłych i działała na wsi, a nie w lesie, to obraz Baby Anujki przywołuje na myśl jedną z najbardziej przerażających postaci słowiańskiego folkloru.

Serbska wieś przełomu XIX i XX wieku, niepozorna znachorka i kolejne trupy. To nie opis nowej produkcji filmowej, a tragiczne wydarzenia, które rozegrały się w wiosce Vladimirovac, kilkadziesiąt kilometrów na północny-wschód od Belgradu. Kim była żyjąca tam seryjna morderczyni, znana miejscowym jako Ana Dee, współcześnie nazywana Babą Anujką?

Baba Anujka – zielarka, znachorka, trucicielka

Na ziemiach serbskich dawało się odczuć zbliżający się kryzys. W powietrzu wisiało widmo konfliktów. Życie jednak toczyło się dalej, choć jakby pozbawione dotychczasowego wigoru. Ludzie z miasta często odwiedzali wieś właśnie w poszukiwaniu spokoju.

Wsie zaczęły się zmieniać i dostosowywać do potrzeb przyjezdnych, którym miejscowi oferowali różne produkty i usługi. Wśród nich była znachorka, Baba Anujka, która powoli zdobywała rozgłos. Problem w tym, że zamiast leczyć... zabijała. Patrząc na portret Anujki i mając świadomość popełnionych przez nią zbrodni, wydaje się, że jej postać, przynajmniej w pewnym stopniu pokrywa się z archetypem starej pomarszczonej wiemy znanej jako Baba Jaga.

Baba Anujka przyszła na świat w pierwszej połowie XIX wieku w rodzinie kupieckiej na terenie Rumunii. Jeszcze w dzieciństwie wraz z rodzicami przeprowadziła się do niewielkiej serbskiej wsi, w której już pozostała. Młoda Anujka zakochała się w austriackim oficerze, który złamał jej serce. Mówi się, że od tamtej pory nienawidziła mężczyzn. Gdy dorosła, wybrała się na studia medycyny tradycyjnej i wyszła za mąż dzięki swojemu ojcu, który zaaranżował małżeństwo. Urodziła 11 dzieci, które szybko straciła. Po śmierci męża zaczął się prawdziwy horror dla mieszkańców Vladimirovac i okolic.

Starsza kobieta posiadała ogromną wiedzę z zakresu ziołolecznictwa. W swoim domu otworzyła pracownię, w której sporządzała śmiertelnie niebezpieczne eliksiry. Szybko wykorzystwała swoje umiejętności, które pozwoliły jej się wzbogacić. Wieści o zielarce leczącej różnorodne bóleści w mgnieniu oka docierały do innych wsi i miejscowości. Pojawiało się coraz więcej chętnych na eliksiry, a także magiczne talizmany. Wierzono, że Anujkę przepełniają nadprzyrodzone siły, dzięki którym posiada zdolności wytwarzania zbawiennych lekarstw. U staruszki zjawiali się ludzie z różnych klas społecznych. Nawet przedstawiciele arystokracji uwierzyli w jej rzekomo cudowne lekarstwa, które w rzeczywistości przynosiły zgubę.

Baba Anujka nie widziała swoich ofiar z wyjątkiem tych, których postanowiła pozbawić życia poza domem. Zabijała za pomocą wcześniej przyrządzonej mikstury, która w oczach klientów była lekarstwem mającym pomóc na złe samopoczucie czy zwykłe zmęczenie. Wiedźma przekonywała, że posiada ogromną wiedzę, którą chciała wykorzystać, aby pomóc potrzebującym. Oczywiście było to niezgodne z prawdą, ponieważ potrzebujący zamiast leku otrzymywali truciznę. Lekarstwo, które najczęściej sprzedawała, było zmieszane z rtęcią, arsenem i ziołami uspokajającymi. Babę Anujkę odwiedzały często zdesperowane kobiety, które potrzebowały lekarstwa dla swoich kochanków czy mężów i to one nieświadomie stawały się osobami, które podawały śmiertelny eliksir swoim wybrankom. Znachorkę odwiedzały też kobiety, które pragnęły pozbyć się swych partnerów. Baba Anujka przygotowywała śmiertelne napoje na zamówienia, dopasowane do cech przyszłej ofiary. W konsekwencji mężczyźni umierali, a ich żony mogły szukać nowych miłosnych przygód.

Tajemnicze zgony znajdują wyjaśnienie

Nie tylko Anujka sprzedawała trucizny, za które żyła dostatnio. Jej produkty sprzedawali też aptekarze, którzy

również dorobili się na sprzedaży śmiertelnych eliksirów. Zabijanie stało się wówczas dochodowym biznesem. Lekarze przybywający na ratunek zatrutym, tylko rozkładali ręce. W akcie zgonu wpisywali „problemy żołądkowe”, a nawet problemy niezwiązane z zatruciem. Oczywiście nie miało to nic wspólnego z prawdą.

Pewnego dnia anonimowa wiadomość zmieniła bieg wydarzeń, gdyż jej autor wskazał prawdziwy powód tak częstych zgonów w okolicy. W konsekwencji przeprowadzono sekcje zwłok, a ciała zostały wysłane do dalszych badań, które potwierdziły podanie ofiarom ogromnych dawek różnych trucizn. Okazało się, że liczba ofiar była bardzo duża: od mężczyzn i kobiet, aż po dzieci. Zabójstwa były wykonywane na różne sposoby, od rozcieńczania trutki z napojem, który wypijała ofiara, przez podawanie trutki do obiadu, aż po podmienianie rzeczywistych leków na przygotowaną miksturę. Wśród motywów zbrodni wymienia się m.in. chęć przejęcia majątku czy pozbycia się płaczącego dziecka.

Tuż po zatrważającym odkryciu tuszowanych morderstw, postanowiono wszcząć proces w sprawie osądzenia sprawców. Część osób została skazana na dożywocie, część na kilkanaście lat więzienia, byli też tacy, którym przypadła najwyższa kara. Baba Anujka jako kobieta w podeszłym wieku za spowodowanie

śmierci wielu ludzi oraz wplątanie w swoje poczynania osób trzecich, usłyszała wyrok 15 lat więzienia.

Autorstwo: Oliwia Jankowiak

Zdjęcia: domena publiczna (CC0)

Źródło: [Histmag.org](https://histmag.org)

Licencja: [CC BY-SA 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)

Bibliografia

1. „Baba Anujka – największa bałkańska morderczyni”, <https://www.kryminatorium.pl/baba-anujka-najwieksza-balkanska-morderczyni-126-mordercy/>, dostęp: 17.10.2023.
2. „Baba Anujka, the 92-year-old Serbian grandmother who killed nearly 150 people with »miracle« cures”, <https://www.voxnews.al/english/kosovabota/baba-anujka-gjyshja-92-vjecare-serbe-qe-vrau-afro-150-njerez-me-kurat-i25461>, dostęp: 17.10.2023.
3. „Najstarsza seryjna morderczyni na świecie. Uważali, że moce dał jej sam diabeł”, <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/baba-anujka-najstarsza-i-najgrozniejsza-seryjna-morderczyni-z-balkanow/gj8hpn3>, dostęp: 23.10.2023.
4. Šimon A. Darmati, „Baba Anujka Banatska Vestica, Privi serijski ubica u Srbiji”, 2021, s. 9-26.